

การศึกษากลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรม เรื่อง *หลายชีวิต*
ของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช และฉบับแปลภาษาอังกฤษ *Many Lives*
โดย Meredith Borthwick

ณิชนันท์ ตัญจนวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษากลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรม เรื่อง *หลายชีวิต* ของหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช และฉบับแปลภาษาอังกฤษ *Many Lives* โดย Meredith Borthwick

A STUDY OF TRANSLATION STRATEGIES: A CASE STUDY OF “LAI CHIWIT” BY M.R.KUKKRIT PRAMOJ AND “MANY LIVES” TRANSLATED BY MEREDITH BORTHWICK

นิพนธ์ ดัชนีวิทย 5236076 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ดวงพร คำคุณวัฒน์, Ph.D., สุจริตลักษณ์ ดิผดุง, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาถึงกลวิธีการแปลและการแก้ปัญหาทางการแปลที่เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมในวรรณกรรมเรื่อง *หลายชีวิต* และฉบับแปล *Many Lives*

ผลการศึกษาวรรณกรรมไทยในต้นฉบับ เมื่อจำแนกตามการจัดแบ่งประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม 5 ประเภทของยูจีน ไนดา (Eugene Nida, 1964) พบว่า คำทางวัฒนธรรมที่พบมากที่สุดคือ วัฒนธรรมทางวัตถุ รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมทางสังคม วัฒนธรรมทางศาสนา วัฒนธรรมทางนิเวศ และวัฒนธรรมทางภาษา ตามลำดับ ส่วนด้านกลวิธีการแปลพบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการปรับบทแปลในการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มเติมคำอธิบาย การปรับเป็นวลีหรือประโยค และการตัดคำหรือสำนวนออก รองลงมาคือ วิธีการแปลตรงตัว และวิธีการถ่ายทอดตัวอักษร ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าเนื้อหาบางส่วนในเรื่องเป็นการจำลองเอาเหตุการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นจริงมาสอดแทรกไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นอกเหนือจากความรู้ด้านภาษา ผู้แปลยังจำเป็นต้องมีความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริบททางสังคมและวัฒนธรรมทั้งในและนอกวรรณกรรมเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล/ การแปลทางวัฒนธรรม/ *หลายชีวิต*/ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

Copyright by Mahidol University

A STUDY OF TRANSLATION STRATEGIES: A CASE STUDY OF “LAI
CHIWIIT” BY M.R. KUKRIT PRAMOJ AND “MANY LIVES” TRANSLATED BY
MEREDITH BORTHWICK

NICHANAN TANTHANAWIT 5236076 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND
DEVELOPMENT)

THESIS ADISORY COMMITTEE: DUANPORN KAMNOONWATANA, Ph.D.,
SUJARITLAK DEEPADUING, Ph.D.

ABSTRACT

This thesis' objective was to study translation strategies of cultural terms in “Lai Chiwit”, a novel by M.R. Kukrit Pramoj, and its translated version “Many Lives”.

The study results show that Thai culturally specific items found in the novel can be categorized according to Nida's “Five Types of Sub-culture” (Nida, 1964) with items under the category of Material culture most frequently found. The smaller cultural categories, in terms of number, were Social culture, Religious culture, Ecological culture, and Linguistic culture in descending order. In terms of translation strategies, three strategies were used, namely: 1) Translation Techniques of Adjustment, 2) Literal translation, and 3) Transliteration.

Furthermore, some historical events in Thai society influenced the novel and were also mentioned in the novel. Therefore, in addition to language skills, translators are required to have general knowledge such as a profound understanding of social and cultural contexts in order to convey the correct meaning in translation and maintain the author's writing style.

KEY WORDS: TRANSLATION STRETEGY/CULTURAL TRANSLATION /
LAI CHIWIIT / M.R.KUKRIT PRAMOJ

180 pages

Copyright by Mahidol University